

Salainen agentti

Luodessaan viihdekirjallisuuden kuolemattoman agenttihahmon, James Bondin, kirjailija Ian Fleming käytti esikuvana tosielämän mestarivakoojaa Sidney Reillya. Reilly oli kaikenlaisen salaisen peite-toiminnan mestari. Hän hallitsi kulisissa toimimisen, valeasut, suoran ja varsinkin epäsuoran toiminnan. Hänen oma elämäkertansa on luonnollisesti hämärän peitossa ja täynnä tutkimattomia aukkoja.

Kuvaavaa on, ettei edes tiedetä, ammuttiinko hänet Moskovassa vuonna 1925 vai pestautuiko hän sittenkin Neuvostoliittoon vakoojaksi ja nähtiin Suomessa tositoimissa jatkosodan aikana.

Reillyn ajoista valtioiden salaiset tiedustelupalvelut ovat kasvaneet huimasti. Syynä on maailman monimutkaistuminen: mitä enemmän kaikki vaikuttaa kaikkeen, sitä suurempi tarve on toimia salassa ja minimoida ei-halutut sivuvaikutukset. Tässä strategiassa lienee

jotain viisautta, koska usein Jumalakin näyttää toimivan samalla tavalla.

Ihmiskunta on oppinut ole-massaolonsa aikana, että Jumala on salattu. Myös Hän toimii usein piilossa, vaikuttaa epäsuorasti, hallitsee asioita omien näkymättömien kanaviensa kautta ja avulla. Tehokasta ja voimallista.

Salattu Jumala toimii niin yksilöiden elämässä ja heidän kauttaan, kuin myös kansojen ja kulttuurien tasolla. Vakuuttuminen Jumalasta ja hänen toiminnastaan tapahtuu kuitenkin aina yksilötasolla. Usko salaiseen ja salassa toimivaan Jumalaan on hyvin henkilökohtaista.

Ihmisellä on tapana johtaa omasta henkilökohtaisesta uskostaan laajoja yleistyksiä sen suhteen, millainen Jumala on. Mitä pitemmälle meneviä teorioita ja oppeja hän luo, sitä harvemman hän saa vakuuttuneeksi. Miten voisikaan olla toisin? Jumala toimii salaisesti ja puhuttelee yksilöllisesti:

yhtä kaiken kattavaa tulkintaa Hänestä ei siis voi olla. Liki-määreitä ja aavistuksia sen sijaan kyllä.

Vanhan testamentin Jobin kirjassa myönnetään Jumalan pysyvän salaisuutena mutta silti Hänestä annetaan myös määritelmiä: "Kaikkivaltiaasta emme voi tavoittaa. Hän on voimallinen, hänen on oikeus, hänen on vanhurskaus."

Rippikoulussa aina etsitään Raamatusta erilaisia nimityksiä ja määritelmiä Jumalalle. Kilpi, Linna, Kallio, Rakkaus, Paimen... – jopa Kanaemo löytyy (Matt. 23:37). Näistä jokainen ymmärtää helposti, että kyseessä ovat vertauskuvat. Kukaan ei esimerkiksi luule, että ihmisen pitäisi alkaa palvoa kallioita.

Käytännön arkielämässä kohtaamme usein tilanteen, jossa meistä tuntuisi hyvältä tulkita jokin tilanne tai tapahtuma Jumalan teoksi, Hänetä saaduksi merkiksi. Tai ehkä haluamme selityksen meitä kohdanneelle surulle. Tässä

kohdin siirrytään pois vertauskuvien maailmasta ja tuodaan Jumala hyvin konkreettisesti arkielämän tasolle. Se vaatii aina erityisen paljon viisautta, nöyryyttä, rauhallisuutta ja rukousta. Saarnaajan kirjassa todetaan pessimistisesti: "Ihminen ei voi käsittää Jumalan tekoja, sitä mitä auringon alla tapahtuu; vaikka ihminen ponnistelee yrittäessään ymmärtää, ei hän käsitä."

Itse haluaisin, että minulle riittäisi apostoli Paavalin sanat Efesolaiskirjeessä: "Yksi on Jumala, kaikkien Isä! Hän hallitsee kaikkea, vaikuttaa kaikessa ja on kaikessa." Siis etten spekuloisi tai pyrkisi selittelemään liikoja, vaan jaksaisin toivorikanaa eteenpäin, vaikkei minulle olisikaan tarjolla selkeän tyhjentäviä vastauksia. Että minulle riittäisi lupaus, että Hän hallitsee kaikkea ja on kaikessa elämässäni mukana.

Ville Niittyinen
johtava kappalainen,
Rauma